

TOELICHTING TUSSENSTAND SOCIAAL DOMEIN HBEL 2018

Als college informeren we de raad twee keer per jaar over de omvang van de dienstverlening in het sociaal domein in de HBEL gemeenten. Eén keer over het hele jaar, waarin zowel het aantal ingezette voorzieningen als de financiële uitnutting van de budgetten in beeld worden gebracht en waarbij een analyse van de ontwikkelingen wordt gegeven. En één keer over het halve jaar waarbij we u informeren over de voorlopige uitnutting van de budgetten en een prognose geven voor de verwachte bestedingen aan het eind van 2018 op basis van de ingezette maatwerkvoorzieningen. Alleen de opvallende zaken worden kort toegelicht. Zie ook bijgevoegde infographics.

Voor wat betreft de financiële stand van zaken voor de eerste helft van 2018 moeten wij een voorbehoud maken voor het doorvertalen van deze cijfers naar heel 2018. Sommige aanbieders declareren pas laat, waardoor een deel van de geïndiceerde en afgenomen ondersteuning nog niet financieel verwerkt is. En voor sommige voorzieningen worden de werkelijke kosten pas aan het eind van het jaar duidelijk. Dit is bij de betreffende onderdelen aangegeven.

Algemeen beeld 2018

Voor de gemeenten Huizen, Blaricum en Laren wordt een overschrijding van de begroting verwacht voor het totaal aan bestedingen binnen het sociaal domein. Alleen voor Eemnes is de prognose dat de bestedingen binnen het sociaal domein binnen de begroting blijven. Algemeen kunnen we zeggen dat de uitgaven in het kader van de participatiewet dalen door de aantrekkende economie. De uitgaven op de Wmo en Jeugd nemen toe, waarbij er bij jeugd sprake is van een flinke stijging.

JEUGDWET

De verwachting is dat de totale uitgaven voor jeugd in Huizen en Blaricum in 2018 flink zullen toenemen ten opzichte van 2017 en ook hoger zijn dan begroot. In Laren is op basis van deze voorlopige cijfers sprake van een daling van de uitgaven ten opzichte van 2017. De uitgaven zijn in lijn met de begroting 2018 van Laren. Kanttekening bij de prognose 2018 is dat er nog een grote mate van onzekerheid in de cijfers is. Nog steeds is er sprake van achterblijvende declaraties door aanbieders. Daar is in de prognoses zo goed als mogelijk rekening mee gehouden.

Jeugdwet	2017	2018	2018	2018	2019
	jaarrekening	begroting	realisatie eerste half jaar	prognose	begroting
Huizen	€ 6.371.804	€ 7.341.810	€ 3.145.449	€ 7.486.600	€ 7.483.400
Blaricum	€ 927.609	€ 889.900	€ 472.831	€ 1.097.100	€ 1.076.000
Laren	€ 1.289.267	€ 1.055.000	€ 423.240	€ 1.030.800	€ 1.114.000

Een stijging in uitgaven voor jeugdhulp in Blaricum en Huizen komt overeen met het landelijke beeld waarbij er sprake is van een stijging van het aantal jeugdigen en gezinnen dat hulp krijgt. Dit is lastig eenduidig te verklaren. Een van de verklaringen die wordt gegeven is dat door de ondersteuning voor jeugd dichterbij te organiseren en doordat er meer aandacht is voor goede signalering, meer problemen in beeld komen. Er is vooral sprake van een stijging van verwijzingen door externe

toegangen (m.n. huisartsen) naar jeugdhulp. In Laren is sprake van een daling in uitgaven ten opzichte van 2017. In 2017 waren de uitgaven voor jeugd in Laren relatief hoog.

WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Bij de Wmo is de verwachting dat de uitgaven in de gemeente Blaricum in 2018 hoger zijn dan in 2017 en ook hoger dan begroot voor 2018. In de gemeenten Huizen, Eemnes en Laren zijn de verwachte uitgaven vergelijkbaar met die in 2017 (zie jaarrekening), maar hoger dan begroot. De begrotingen 2019 en verder zijn hiermee in lijn gebracht.

Bij de Wmo moet een voorbehoud gemaakt worden voor de financiële prognose 2018. Bij de RTC-regeling komen veel aanvragen pas aan het eind of na afloop van het betreffende jaar binnen omdat er dan pas een volledig beeld is over de meerkosten als gevolg van de chronische handicap of ziekte. En bij woningaanpassingen bijvoorbeeld, kunnen een paar dure maatwerkvoorzieningen in de 2^e helft van 2018 het uiteindelijke kostenplaatje voor 2018 (zeker in kleine gemeenten) nog sterk beïnvloeden.

Wet maatschappelijke ondersteuning	2017	2018	2018	2018	2019
	jaarrekening	begroting	realisatie eerste half jaar	prognose	begroting
Huizen	€ 6.799.336	€ 5.894.667	€ 3.200.986	€ 6.607.200	€ 6.613.263
Blaricum	€ 986.739	€ 935.000	€ 507.739	€ 1.052.700	€ 1.066.800
Eemnes	€ 910.961	€ 859.700	€ 490.303	€ 924.600	€ 949.100
Laren	€ 1.344.171	€ 1.196.000	€ 680.120	€ 1.349.400	€ 1.393.800

2019 lagere maximale eigen bijdrage Wmo (voorloper abonnementstarief)

In de begroting van de HBEL-gemeenten is vanaf 2019 zowel rekening gehouden met de mogelijk aanzuigende werking van de lagere maximale eigen bijdrage als de daling van de inkomsten van de eigen bijdrage. In de loop van het jaar moet blijken of e.e.a. goed is ingeschat. In 2018 moeten de 1^e en 2^e kamer besluiten hoe en wanneer deze maatregelen van het kabinet worden ingevoerd.

Dagbesteding/begeleiding

Opvallend is dat we in 2018 een verdere stijging zien van de uitgaven voor voorzieningen begeleiding en/of dagbesteding. Door ambulantisering (van de volwassenen GGZ) neemt zowel het aantal mensen met behoefte aan begeleiding toe, maar ook de omvang per persoon.

PARTICIPATIEWET

De totaal verwachte uitgaven in het kader van de participatiewet in 2018 bedragen op basis van de halfjaarcijfers minder dan in 2017 in de gemeenten Huizen, Blaricum en Eemnes. De aantrekkende economie is hiervoor een belangrijke verklaring. In Laren wordt een stijging van de kosten verwacht ten opzichte van 2017.

Participatiewet	2017	2018	2018	2018	2019
	jaarrekening	begroting	realisatie eerste half jaar	prognose	begroting
Huizen	€ 4.947.855	€ 4.786.010	€ 2.536.594	€ 4.521.500	€ 5.269.770
Blaricum	€ 466.974	€ 342.399	€ 212.796	€ 376.000	€ 479.845
Eemnes	€ 548.750	€ 515.990	€ 209.577	€ 353.700	€ 407.189
Laren	€ 620.437	€ 595.610	€ 415.723	€ 720.900	€ 621.184

Inkomensvoorzieningen

In alle HBEL gemeenten wordt in 2018 een zeer lichte afname verwacht van het aantal mensen met een uitkering. Het aantal mensen dat instroomt daalt weliswaar, maar het aantal mensen dat uitstroomt eveneens, doordat het aandeel uitkeringsgerechtigden dat langer dan drie jaar een uitkering ontvangt een belangrijk onderdeel vormt van het bestand. In Huizen, Blaricum en Eemnes is als gevolg hiervan sprake van een daling van de uitgaven voor uitkeringen. In Laren is sprake van een stijging in uitgaven ten opzichte van 2017. Dit komt met name omdat het aantal inwoners in Laren met een uitkering in 2017 geleidelijk aan is toegenomen en in 2018 slechts licht is gedaald. Per saldo zijn daardoor in 2018 de uitkeringslasten in Laren naar verwachting hoger.

Gemeenten krijgen voor de bekostiging van uitkeringen en loonkostensubsidie de rijksuitkering BUIG. Waren de kosten van Huizen, Blaricum en Eemnes in 2017 nog hoger dan de BUIG uitkering, voor 2018 is de verwachting dat er in deze gemeenten geen sprake meer is van een tekort. In Laren is er in 2018 nog wel sprake van een tekort en zal er een Vangnetuitkering worden aangevraagd.

Bijzondere Bijstand

Opnieuw is er een groei te zien in de kosten voor de bijzondere bijstand in de gemeenten Huizen, Blaricum en Eemnes (4 tot 9%) ten opzichte van 2017. De stijging komt voor een belangrijk deel door de stijging van de kosten voor bewindvoering. Rechtbanken wijzen dit steeds vaker toe. Ook landelijk is dit een trend. In Laren is sprake van de grootse stijging (16%).